



Skolinspektionens granskning av dyslexi i grundskolan. Dyslexiförbundet FMLS analys, synpunkter, förslag och krav.

Granskningen visar på ett generellt problem i skolan beträffande elever med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi.

Bristerna avser inte enskilda elever, skolor eller kommuner utan pekar på allvarliga systemfel.

Naturligtvis finns också många goda exempel, både på kunniga och hängivna lärare, skolledare och politiker. Dessa måste framhävas som goda exempel andra kan lära av.

Granskningen ger tyvärr inte en rättvisande bild eftersom man gjort ett positivt urval av skolor. Skolor som angett att man inte har några elever med dyslexi har inte granskats. Detta har gett ett resultat som ger en ljusare bild än den verkliga.

Brister framkomna vid granskningen

Brott mot skollagstiftningen:

Individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram saknas eller brister i kvalitet.

Eleverna får inte det särskilda stöd de har rätt till.

Andra brister:

Dålig anpassning av undervisningen är ett generellt problem. Lärarna saknar kunskaper i tillämplig metodik och pedagogik.

Lärarna saknar generellt kunskaper både om funktionshindren som sådana och specialkunskaper om hur man lär elever att läsa.

Ibland ges särskilt stöd enbart i enstaka ämnen – särskilt svenska – inte i alla ämnen.

Alternativa verktyg saknas samt kunskaper om hur dessa används.

Man följer inte upp eleverna som ett led i att säkra måluppfyllelse.

Planering och samverkan brister mellan olika personalgrupper

Dyslexiförbundet FMLS förslag och krav på åtgärder

Kommuner och skolor måste skapa tydliga planer, struktur och organisation för hur man bemöter olika inlärningsproblem i skolan.

Kartläggning av eleverna måste förbättras för att i tid finna elever med svårigheter.

Läroarbetsutbildningen måste kompletteras.

Läroarfortbildning måste komma igång, för de lärare som saknar kunskaper.

Datamognaden bland lärare måste höjas.

Åtgärdsprogrammen måste bli ett mer verksamt instrument i arbetet med elever i behov.

Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen får inte slarvas med i den omfattning som idag sker. Brist på uppföljning!

Skolorna måste tillämpa att man ska bortse från enstaka mål i läroplanen vid betygsättning om det finns särskilda skäl.

Segregerande lösningar kan ibland vara en tillgång (särskild undervisning mm). De får dock inte användas som en generell diskriminerande metod.

Skoldatateken måste stärkas och ges en starkare och tydligare roll.

Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) stöd måste bättre tas tillvara av kommuner och skolor.

Man måste bringa ordning i den förvirring som råder om hur och vem som utreder läs/dyslexi.

Slutligen

Skollagen måste stärkas så att elever med funktionsnedsättningar garanteras rätt till specialpedagogiska insatser. Det är oacceptabelt att den kommande skollagen inte innehåller en sådan garanti! – utan enbart en kravlös och otydlig skyldighet för skolan att ha en sådan resurs.